

Жорняк Р.В.,

здобувач вищої освіти

спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Полтавської державної аграрної академії,

м. Полтава, Україна

Мокляк Л.В.,

здобувач вищої освіти

спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Полтавської державної аграрної академії,

м. Полтава, Україна

Науковий керівник: *Мирна О.В., к.е.н., доцент,*

доцент кафедри публічного управління та адміністрування,

Полтавської державної аграрної академії,

м. Полтава, Україна

ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ МІСЦЕВИХ ПРОЕКТІВ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

20 грудня 2017 р. Уряд затвердив статут державної установи – Фонд енергоефективності, та ухвалив механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті 2018 року. Серед основних функціональних повноважень Фонду енергоефективності виділимо: підтримку ініціатив щодо енергоефективності; впровадження інструментів стимулювання і підтримку здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження в житловому секторі; забезпечення дотримання Україною міжнародних зобов'язань у сфері енергоефективності.

У 2018 р. з державного бюджету заплановано виділити на енергоефективність 2 млрд грн, з яких 400 млн грн на реалізацію Державної цільової економічної програми з енергозбереження – «теплі кредити» (очікується, що більше 120 тисяч родин отримає допомогу від держави на

утеплення осель), а 1,6 млрд грн – це масштабні проекти енергомодернізації, які будуть реалізовуватися Фондом енергоефективності. Державні проекти енергомодернізації реалізуються в комплексі із програмами запровадження ефективного споживання ресурсів, а також суттєвого збільшення видобутку власного газу.

У 2018 р. м. Кременчук залучило фінансування для реалізації програм енергоефективності в державному секторі. Назва програми розвитку енергозбереження: «Енергоефективність у громадських будівлях м. Кременчук». Проект кваліфікований як інвестиція GET (Green Economy Transition – «Перехід до «зеленої» економіки») завдяки енергозбереженню та скороченню викидів вуглекислого газу. Кошти надійшли в рамках затвердженої 13 грудня 2017 р. Програми фінансування енергоефективності в державному секторі (PSEEF) ЄБРР, яка складається з кредитної лінії ЄБРР на 100млн євро та спів фінансування з боку ФЧП у розмірі 15 млн євро. Ці кредити будуть забезпечені гарантією міста.

Станом на 01 січня 2019 р. реалізовано і продовжують реалізацію важливих заходів з підвищення енергоефективності у більш ніж половині громадських будівель міста, в тому числі лікарні, школи та дошкільні заклади. Реалізація заходів дозволила підвищити комфорт перебування у таких будівлях, в перспективі знизить рівень витрат міського бюджету на енергоносії, дозволить зменшити рівень викидів вуглекислого газу та збільшити термін експлуатації будівель соціальної інфраструктури.

Відмітимо, що станом на 01 січня 2019 р. у м. Кременчук нараховується понад 120 громадських будівель, які споживають удвічі більше енергії, ніж подібні будівлі у Центральній Європі. Більшість цих будівель потребує теплоізоляції, модернізації енергорозподільчих систем, встановлення індивідуальних теплових пунктів, заміни вікон тощо.

Міському комунальному підприємству «Кременчуцька муніципальна енергосервісна компанія» ЄБРР надає пакет фінансування обсягом 9 млн євро, який складатиметься з довгострокового кредиту банку на суму до 6

млн євро, пільгового кредиту від ФЧТ в розмірі 1,5 млн євро та гранту зі Спеціального фонду акціонерів ЄБРР в розмірі 1,5 млн євро. Фінансування допоможе забезпечити економію 19,5 ГВтч енергії (або 1,3 млн євро) на рік у 66 міських будівлях.

Розробниками проекту було проведено техніко-економічне обґрунтування, включаючи передінвестиційний, технічний, екологічний і соціальний аналіз. Середня вартість окремого завдання становитиме до 200 тис. євро і покриватиметься в рамках Програми технічного співробітництва для Програми енергоефективності у державному секторі України, фінансування для якої надане зі спільного фонду Шведського агентства міжнародного розвитку та ЄБРР з енергоефективності та екологічних консультацій (SWUK). Вартість підтримки закупівель і реалізації проекту, моніторингу реалізації заходів з енергоефективності та перевірки досягнення гарантованих обсягів енергозбереження становить до 300 тис. євро і покриватиметься в рамках вищезазначених програм.

Отже, дана інвестиція дозволить профінансувати заходи з енергоефективності у 66 громадських будівлях міста, включаючи 38 дитячих садочків, 23 школи та 5 лікарень на основі договорів енергосервісного підряду, які будуть виконуватися приватними будівельними, інженерними або енергосервісними компаніями, відібраними на конкурсних засадах.

За оцінками спеціалістів ЄБРР загальні потреби в інвестиціях у громадські будівлі в Україні складають до 5 млрд євро. Такі інвестиції можуть забезпечити до 60 % економії витрат на енергоносії. Заходи з підвищення енергоефективності сприятимуть подовженню терміну використання громадських будівель на 30-50 років та дозволять покращити комфортність проживання в них.

З 2015 р. Миргородською міською владою реалізується проект GIZ «Енергоефективність у громадах» [1].

В рамках проекту українсько-німецького технічного співробітництва GIZ «Енергоефективність у громадах» Миргородською міською радою у 2014 р.,

2015, 2016, 2017 і 2018 роках було прийнято активну участь у реалізації 7, 6, 10, 3 та 11 заходів відповідно, серед них: семінари, конференції, вебінари, тренінги, вивчення міжнародного досвіду.

У 2012 році розпочалися роботи по санації пілотного об'єкта під час реалізації проекту GIZ «Енергоефективність у будівлях». Для проведення енергоефективних заходів була вибрана будівля ДНЗ № 5 «Сонечко». Проект було розраховано на 2012-2015 роки. Загальна вартість проекту 1 415 тис. грн, з яких 420,0 тис. грн кошти проекту, 995 тис. грн кошти міського бюджету.

У 2012 році проведено заміну всіх 38-ми дерев'яних вікон та 5-ти дверей на енергоефективні з подвійним склопакетом, заповнений аргонном та енергозберігаючими стеклами чи сандвіч-панелями. Також, розроблено проектно-кошторисну документацію для здійснення утеплення огорожуючих конструкцій та надбудови шатрового даху. Роботи були профінансовано за рахунок коштів проекту GIZ на загальну суму 220,0 тис. грн. У 2013 році проведено роботи по утепленню стін та цоколю будівлі мінераловатними плитами товщиною 150 мм. Вартість виконаних робіт становила 320 тис. грн.

У 2014 році продовжились роботи в межах проекту та проводились роботи із реконструкції покрівлі з надбудовою шатрової покрівлі з утеплення горішнього поверху мінераловатними плитами, товщиною 150 мм. Вартість виконаних робіт становить 385 тис. грн. Також проектом GIZ «Енергоефективність у громадах», у рамках проведення Європейського тижня сталої енергії, було передано та встановлено вакуумну геліосистему підігріву води для потреб гарячого водоспоживання. Геліосистема складається із сорока вакуумних трубок, встановлених на металевій рамі під кутом 45° до горизонту, накопичувального баку об'ємом 300 літрів та блоку управління із циркуляційним насосом. Встановлена система дозволяє виробляти близько 7 тис. кВт-год./рік теплової енергії. Вартість впровадженої геліосистеми становить 120 тис. грн. У першій половині 2015 року встановлено індивідуальний тепловий пункт з погодозалежною автоматикою, утеплено цоколь будівлі, улаштовано відмостку та встановлені козирки над дверима.

Вартість виконаних робіт становить 204 тис. грн [1].

Наприкінці 2014 р., у співпраці із проектом GIZ «Енергоефективність у громадах» та громадською організацією м. Миргород «За нами майбутнє» та міською радою, реалізовано проект, спрямований на покращення мережі вуличного освітлення, а саме – ліквідацію недостатності освітленості нерегульованих пішохідних переходів. У рамках проекту було використано LED-світильники, що працюють на сонячних батареях та мають автоматичні контролери роботи. До складу LED-світильника входять залізобетонні стовпи, монтажні бокси, фотоелектричний модуль потужністю 145 Вт, LED-світильник – потужністю 30 Вт, акумуляторна батарея, контролер заряду та блок управління.

У центральній частині міста, в межах пішохідних переходів було встановлено 10 автономних світильників, а саме: вул. Гоголя, (пішохідний перехід в районі ЦРЛ); вул. Гоголя, (пішохідний перехід в районі художньо-промислового коледжу ім. Гоголя); вул. Гоголя, (пішохідний перехід в районі ЗОШ № 1); вул. Гоголя, (пішохідний перехід в районі алеї «Слави»); вул. Сорочинська, (пішохідний перехід в районі музичної школи ім. Коломійця); вул. Гоголя, (пішохідний перехід в районі гімназії Т.Г. Шевченко); вул. Д. Апостола, (пішохідний перехід в районі магазину «Барвінок»); вул. Гоголя, (пішохідний перехід в районі ТЦ «Фуршет»); вул. Гоголя, (пішохідний перехід в районі ЗОШ № 3); вул. Гоголя, (центральний вхід до «Миргородкурорт»). Загальна вартість проекту становить 200 тис. грн.

6 лютого 2014 року було підписано Меморандум про співпрацю між проектом GIZ «Енергоефективність у громадах» та консорціумом міст, в тому числі і м. Миргород, на чолі з Полтавською обласною державною адміністрацією. Для участі в проекті було створено консорціум міст Миргород, Лубни, Полтава та Горішні Плавні, лідером якого виступила Полтавська обласна державна адміністрація, яка 17 квітня 2015 р. організувала проведення тематичного семінару.

Метою цього проекту є підтримка здатності місцевого самоврядування виконувати роль провідної сили в Україні щодо впровадження заходів з енергоефективності. Проект підтримуватиме відповідні заходи міст-партнерів різними засобами, в тому числі сприянням у доступі до фондів та кредитних ліній для фінансування таких заходів.

18 липня 2016 року в рамках проекту GIZ «Енергоефективність у громадах» відбувся семінар за темою «Проведення інформаційних кампаній для житлового та громадського сектору», на якому дискутували щодо механізму просування енергоефективних та економічних заходів у громадських та житлових будівлях, проведення кампаній по інформуванню серед населення.

Станом на 01 січня 2019 р. у м. Миргород розробляють і впроваджують План дій зі сталого енергетичного розвитку. Показовим можна визнати приклад встановлення геліосистеми гарячого водопостачання в місцевому дитячому садочку. В реалізацію проекту «Енергоефективна реновація дошкільного навчального закладу № 5 «Сонечко», м. Миргород протягом 2012-2015 рр. було вкладено 1,0 млн. грн. Фінансові ресурси залучили за принципом співфінансування з джерел: Миргородської міської ради, Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини через проекти «Енергоефективність у будівлях» та «Енергоефективність у громадах», що впроваджуються GIZ.

Дієвим, на нашу думку, механізмом підтримки реалізації заходів з енергозбереження є програма IQ energy ЄБРР як фінансовий інструмент для сприяння удосконаленням у сфері енергоефективності в житловому секторі України у відповідності до європейських стандартів енергоефективності.

В Полтавській області напрацьовано досвід успішного впровадження інноваційних енергоефективних заходів на основі термомодернізації будівель (Дошкільний навчальний заклад № 5 «Сонечко», м. Миргород), відновлювальної сонячної енергії (Лохвицька Центральна районна лікарня), встановлення автономного вуличного освітлення (с. Покровське Решетилівського району) тощо, який доцільно поширити в практичну

діяльність інших територіальних громад, оскільки реалізовані місцеві проекту енергоефективності дозволили отримати позитивні соціально-економічні наслідки.

Література:

1. Офіційний сайт міста Миргород. Офіційний сайт Миргородської міської ради – URL: <http://myrgorod.pl.ua/page/proekty-mista/giz-energoefektyvnist-u-gromadah> (дата звернення: 01.04.2019).